

Міністерство освіти і науки України
Національний університет фізичного виховання і спорту України

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

XVI Міжнародної конференції
молодих вчених «Молодь
та олімпійський рух»



Київ 2023

УДК: 796.032-053.81(063)
 БК 75.4(0)90к.я431
 М 75

Молодь та олімпійський рух: Збірник тез доповідей XV Міжнародної конференції молодих вчених, 29 червня 2023 року [Електронний ресурс]. – К., 2023. – 160 с.

У збірнику представлені тези з актуальних питань: правові, організаційні, соціальні, екологічні та економічні аспекти сучасного спорту, олімпійська освіта: соціально-філософські, історичні, психологічні та педагогічні аспекти, актуальні проблеми сучасної спортивної підготовки, медико-біологічні аспекти олімпійського спорту, передові практики та інновації сучасної спортивної медицини, фізична терапія та ерготерапія, теорія і практика спорту для всіх. Матеріали збірника представляють теоретичний і практичний інтерес для докторантів, аспірантів, здобувачів ступенів бакалавра та магістра, тренерів, спортсменів, викладачів, науково-педагогічних працівників, студентів.

Редакційна колегія:

Арехова Т. О., спеціаліст відділу сучасних бібліотечних технологій

Андрєєва О. В., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Бабушко С. Р., д-р. пед. наук, проф.

Байрачний О. В., канд. фіз.виховання і спорту, доц.

Борисова О. В., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Воронова В. І., канд. пед. наук, проф.

Гончаренко Є. В., канд. фіз.виховання і спорту, доц.

Дроздовська С. Б., д-р. біол. наук, проф.

Дяченко А. Ю., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Ільїн В. М., д-р. біол. наук, проф.

Кашуба В. О., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Когут І. О., д-р. фіз.виховання і спорту, доц.

Козлова О. К., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Козьма В. В., д-р. політ. наук, проф.

Коробейніков Г. В., д-р. біол. наук, проф.

Коробейнікова Л. Г., д-р. біол. наук, проф.

Кропивницька Т. А., канд. фіз.виховання і спорту, доц.

Круцевич Т. Ю., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Лазарєва О. Б., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Лук'янцева Г. В., д-р. біол.наук, проф.

Марченко О. Ю., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Маринич В. Л., канд. фіз.виховання і спорту, доц.

Мічуда Ю. П., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Ніколаєнко В. В., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Омел'янчик-Зюркалова О. О., канд. фіз.виховання і спорту, доц.

Пастухова В. А., д-р. мед. наук, проф.

Петровська Т. В., канд. пед. наук, проф.

Пінчук Є. А., д-р. філос. наук, проф.

Русанова О. М., канд. фіз.виховання і спорту, доц.

Соронович І. М., канд. фіз.виховання і спорту

Федорчук С. В., канд. біол. Наук

Філіппов М. М., д-р. біол.наук, проф.

Харчук Т. В., д-р. екон. наук, доц.

Шинкарук О. А., д-р. фіз.виховання і спорту, проф.

Тези пройшли перевірку з використанням сервісу пошуку плагіату Unicheck.

Рекомендовано Вченою радою Національного університету фізичного виховання і спорту України, протокол № 14 від 29. 06. 2023 р.

ЗМІСТ

РОЗДІЛІ

**ПРАВОВІ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ, СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ, ІСТОРИЧНІ,
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ, ЕКОЛОГІЧНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ
СУЧАСНОГО СПОРТУ**

АНІКАНОВ І. РИНКОВІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ СПОРТИВНИХ КЛУБІВ	9
БАБЕНКО Д. ОСВІТНІ ПРОГРАМИ УЄФА ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ПРОФЕСІЙНОГО ФУТБОЛУ	11
БАСАРАБ А. ФАКТОРИ ПОПУЛЯРНОСТІ КІННО-СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ В УКРАЇНІ	13
БЕКАР С., КОГУТ І., МАРИНИЧ В. СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ СФЕРИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ	15
ДАВИДОВ Д., ШИНКАРУК О. ВИКОРИСТАННЯ КІБЕРСПОРТИВНОЇ ДИСЦИПЛІНИ CALL OF DUTY ЯК ДОДАТКОВОГО ЗАСОБУ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ВІЙСЬКОВИХ	17
ЗГУРОВСЬКА А., КРОПИВНИЦЬКА Т. МОНОПОЛІА ЧИ КОНКУРЕНЦІА: ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ ВІТЧИЗНЯНОГО СПОРТУ (НА ПРИКЛАДІ ЧЕРЛІДЕНГУ)	19
КОЛЬЧАК В. ОПТИМІЗАЦІА РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ СФЕРОЮ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	21
КОСТЕНКО С., ШИТКОВА Є. ТРАНСФЕРНОЄ РЕГУЛЮВАННЯ У СУЧАСНОМУ ПРОФЕСІЙНОМУ ФУТБОЛІ	23
КРОПИВНИЦЬКА Т. ФАКТОРИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ВИСТУПІВ ЗБІРНИХ КОМАНД НА ВСЕСВІТНІХ ІГРАХ	25
КУНИЦЬКА А., ШИНКАРУК О. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ВЕЙКБОРДІНГУ В РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ	27
МАКАРЕНКО О., КРОПИВНИЦЬКА Т. РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ВИСТУПІВ УКРАЇНСЬКИХ СПОРТСМЕНІВ ЗІ СПОРТИВНОЇ АКРОБАТИКИ НА ВСЕСВІТНІХ ІГРАХ	29
МІЧУДА Ю., РАТНІКОВ Д. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ПЕРЕДУМОВИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМНОГО ПІДХОДУ В УПРАВЛІННІ РОЗВИТКОМ СПОРТИВНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УКРАЇНІ	31
ПИСАРЕНКО І., СЕРГІЄНКО К. ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНОЇ НЕРІВНОСТІ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ КІБЕРСПОРТІ	33
ПУТЯТІНА Г., КЛІМЕНКО А. АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ	35
СКАЛОЗУБ А., ШИНКАРУК О. ПРОБЛЕМА ТИЛЬТУ В КІБЕРСПОРТІ	37
СТЕПАНЮК О., КОГУТ І. КЛЮЧОВІ НАПРЯМИ ВЗАЄМОДІЇ ТРЕНЕРІВ ТА СПОРТСМЕНІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОЛІМПІАДИ	39

ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНОЇ НЕРІВНОСТІ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ КІБЕРСПОРТІ

Писаренко І., Сергієнко К.

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ Україна

Вступ. Гендерні стереотипи продовжують існувати в традиційних спортивних дисциплінах, що призводить до упередженого уявлення про жіночу спортивну здібність та переконання в тому, що чоловіки виступають краще за жінок, особливо в силових, потужних та швидкісних видів спорту [1, 2]. У галузі кіберспорту гендерні стереотипи складніші, оскільки цей вид спорту не вимагає фізичного контакту, але включає агресивність в електронних іграх. Хоча у цьому онлайн-середовищі стереотипи, що обмежують жінок, можуть бути менш валідними через відсутність фізичної складової, гендерна дискримінація в кіберспорті все ж суттєва та помітна [3].

Мета дослідження: дослідити особливості прояву гендерної нерівності серед кіберспортсменів України.

Методи дослідження: аналіз літературних джерел, анкетування, методи математичної статистики.

Результати дослідження. Наразі питання гендерної нерівності в сучасному спорті багато обговорюють та досліджують. Для оцінки ставлення до гендерної нерівності в науковими працівниками кафедри кіберспорту та інноваційних технологій Національного університету фізичного виховання і спорту України засобами Google Форми було розроблено анкету-опитувальник «Проблема гендерної нерівності в кіберспорті» й розповсюджено серед гравців через найбільш популярні месенджери.

Найбільш розповсюдженою грою стала Dota 2. Частка гравців в цю МОВА серед наших респондентів 35,3% - 36 людей. На другому місці – CS:GO – 24,5% (25 любителів шутера). На третьому ще один FPS шутер – Valorant. Основною своєю кіберспортивною дисципліною саме його вважають 4,9% респондентів – 5 людей.

45,1% респондентів (46 людини) вказали, що в особистісному колі спілкування іноді з'являються теми, що пов'язані з гендерною нерівністю. 41,2% (42 людини) стверджують, що в їхньому колективі ніколи немає вербальної дискримінації жінок в кіберспорті. В 6 людей ці розмови виникають дуже часто, а у 8 людей постійно піднімаються теми гендерної нерівності в колі спілкування.

Так, як показує дослідження 2021 року, зроблене Reach3 Insights [4], під час опитування близько 900 геймерок у США, Китаї та Німеччині, вони розповіли про проблеми, з якими вони стикаються в ігровому середовищі:

77% респондентів сказали, що під час гри вони зазнавали домагань за ознакою статі, зокрема:

- лайки та образи
- неприйнятні сексуальні повідомлення
- чоловіки залишають гру, коли з'ясовують, що гравець - жінка

На даний момент в опитуванні прийняло участь 102 респондента, які активно грають в різні кіберспортивні дисципліни.

Найбільш розповсюдженими видами дискримінації в українському кіберспорті стали токсичність (72,5% - 74 людини), небажання грати в одній команді (45,1% - 46 людей), спонукання до вибору «правильної» ролі (34,3% - 35 людей), сексизм (50% - 51 людина) та сексуальна об'єктивізація (29,4% - 30 людей). Також серед респондентів були помічені такі види гендерної нерівності як залицання, підвищена увага на грані домагання, або навпаки – бажання допомогти та розібратися в основах гри, але такі випадки радше поодинокі.

Наступна діаграма (Рис.1) показує наскільки різний досвід мали респонденти, коли розмова заходить про позитивні приклади боротьби з гендерними стереотипами. Тільки 37,3% респондентів бачили позитивні приклади боротьби з гендерною нерівністю.

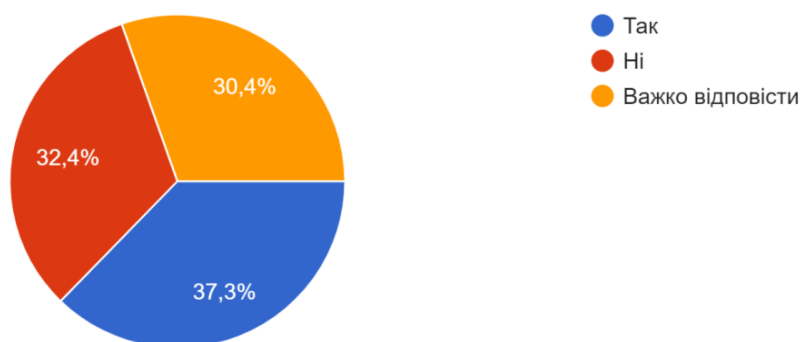


Рис.1. Співвідношення відповідей респондентів на питання «Чи бачили Ви позитивні приклади боротьби з гендерними стереотипами у кіберспорті?»

40,2% респондентів (41 людина) вважають, що прояв гендерної нерівності в кіберспорті найчастіше присутній саме в змагальній діяльності, коли мова заходить про ігри, які впливають на загальний рейтинг. 38,2 % (39) респондента помічають прояви в соціальній діяльності (соц. мережі, соціум). Тільки 13 опитуваних (12,7%) вважають, що саме на початку кіберспортивного шляху присутні прояви дискримінації.

Обговорення. Проведене дослідження дозволило підтвердити актуальність проблеми проявів гендерної нерівності у сучасному кіберспорті. В українському кіберспорті жінки не меншою мірою прагнуть реалізувати себе у професійному плані, ніж у Західних країнах. Незважаючи на те, що забезпечення реалізації гендерної рівності в країнах західного світу перебуває на вищому рівні, ця проблема залишається актуальною, про що свідчать роботи багатьох фахівців [3, 4].

Висновок. З проведеного опитування випливає, що в українському кіберспорті існують прояви гендерної нерівності, включаючи токсичність, небажання грати в одній команді, спонукання до вибору "правильної" ролі, сексизм та сексуальну об'єктивізацію. Близько половини респондентів зазначили, що в їхньому колективі іноді обговорюються теми, пов'язані з гендерною нерівністю. Також виявлено, що лише третина опитаних спостерігала позитивні приклади боротьби з гендерними стереотипами в кіберспорті.

Література.

1. Bois J., Sarrazin P., Brustad R., Trouilloud D., & Cury F. Mothers' expectancies and young adolescents' perceived physical competence: A year long study. *Journal of Early Adolescence*, 2002:384-406 p.
2. Chalabaev A., Sarrazin P., Stone J., & Cury F. Do achievement goals mediate stereotype threat?: An investigation on females' soccer performance. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 2008:143-158 p.
3. Jenny S., Manning R., Keiper M., & Olrich T. Virtual (ly) Athletes: Where eSports Fit Within the Definition of "Sport". *Quest*, 2016 : 1-18.
4. Women in Esport. Research 'The Future of Gaming is Her'. [Internet]. 2021. [cited 2023 May 24] Available from: <https://www.reach3insightstop3.com/women-in-gaming/?submissionGuid=940b12a9-ac8d-4130-9c2b-d8eb7eedd9fe>